

Nikkelsulfaat

U bent allergisch voor nikkel: wat nu?

Uw dermatoloog heeft aangetoond dat u allergisch bent voor nikkel(sulfaat). Wanneer u hiermee in aanraking komt, kan dat aanleiding geven tot het ontstaan of verergeren van eczeem. Het is dus belangrijk dat u probeert om contact met nikkel zoveel mogelijk te vermijden. Deze folder kan u daarbij helpen.

Wat is nikkel?

Nikkel is een metaal dat in kleine hoeveelheden in de hele aardbodem voorkomt. Op sommige plaatsen is de concentratie zo hoog dat het loont om dit metaal door middel van mijnbouw te winnen. Nikkel wordt in grote hoeveelheden gebruikt door de metaalindustrie, onder andere voor het harden van staal en andere metalen en in bescherm- en glanslagen op metalen voorwerpen.

In welke producten komt nikkel voor?

Nikkel kan in kleine hoeveelheden overal in zitten. Zelfs in onze dagelijkse voeding en in ons bloed zitten zeer lage concentraties nikkel. Deze 'natuurlijk' voorkomende kleine hoeveelheden spelen niet vaak een rol bij uw allergie. Belangrijk zijn die producten waarin nikkel in grotere hoeveelheden is verwerkt: metalen sieraden (kettingen, oorbellen), sommige munten, vloeistoffen gebruikt voor het galvaniseren, sommige metalen gereedschappen, scharen. Ook metalen knopen en haakjes aan kleding (spijkerbroek!) en ondergoed bevatten vaak veel nikkel. Uit hoogwaardige gouden of zilveren sieraden en tandvullingen komt meestal geen nikkel vrij.

In welke beroepen speelt allergie voor nikkel een rol?

Nikkelallergie is uiteraard een probleem bij personen die werken in galvaniseerbedrijven waar met nikkeloplossingen wordt gewerkt. Nikkel kan ook een rol spelen bij gewone huishoudelijke bezigheden en is dus niet uitsluitend een typisch 'beroepsallergeen'.

Verder kan nikkelallergie een probleem zijn bij beroepen waarin veel contact is met metalen voorwerpen. In al deze gevallen gaat het erom hoeveel nikkel er uit de metalen 'weglekt'. Een grote hoeveelheid nikkel die stevig in het metaal vast blijft zitten, veroorzaakt geen allergische problemen! Zo is er bijvoorbeeld meestal geen risico bij keukenpersoneel dat met bestek, spoelbakken en dergelijke in aanraking komt, of bij het werken met metalen scharen in kapsalons. Hoewel er in de nieuwe Euromunten nikkel zit, blijkt in de praktijk dat allergische personen die veel met munten omgaan (bijvoorbeeld caissières) hierdoor geen huidproblemen krijgen.

Hoe ziet allergisch contacteczeem door nikkel er uit?

Allergisch contacteczeem door nikkel geeft een rode jeukende uitslag op plaatsen waar contact is of was met voorwerpen waarin nikkel zit. Soms zijn er ook blaasjes of wordt de aandoening nat. Vaak gaat de aangedane huid na enige tijd schilferen. Kenmerkend is een rode uitslag onder een (goedkoop) metalen kettinkje, of een natte uitslag die ontstaat rond de gaatjes voor de oorbellen. Eczeem aan de handen kan door contact met nikkel ontstaan. Meestal spelen bij handeczeem andere factoren ook een rol (zie de volgende paragrafen). Ook kan het contacteczeem op andere plaatsen voorkomen. Soms ontstaat door wrijven in de ogen een uitslag op de oogleden.

Wordt mijn eczeem veroorzaakt door contact met nikkel?

Het is inderdaad mogelijk dat uw eczeem veroorzaakt wordt door contact met nikkel. Toch komt het regelmatig voor dat eczeem blijft bestaan of alleen maar iets beter wordt wanneer u contact met voorwerpen die nikkel bevatten, vermijdt. Dat komt omdat eczeem vaak meerdere oorzaken heeft. Naast allergie kan irritatie meespelen, bijvoorbeeld door contact met water, zeep en afwasmiddelen of door de kou. Daarnaast kan eczeem ontstaan als uiting van een erfelijk bepaalde aanleg tot eczeem, astma of hooikoorts. Het is altijd goed om nikkel zo goed mogelijk te vermijden, maar dat zal helaas niet altijd tot volledige genezing van uw huid leiden!

Hoe kunnen allergische reacties worden voorkomen?

Het vermijden van alle contact met nikkel zou het simpele advies zijn, maar in de praktijk is dit niet altijd even gemakkelijk. Nikkel komt overal in onze omgeving voor. Zoals eerder werd opgemerkt: het gaat erom hoeveel nikkel er vrijkomt uit de metalen voorwerpen waar u mee in aanraking komt. Ook is het belangrijk hoe het huidcontact is met voorwerpen waar nikkel in zit. Kortdurend op een droge intacte huid, of langdurig op een huid die nat is door vloeistoffen of zweet. Het kortdurend vasthouden van munten terwijl de huid van de handen niet beschadigd of ontstoken is, zal bijna nooit problemen geven. Ook metalen deurkrukken en dergelijke veroorzaken zelden eczeem. Zweet kan een metalen knoepje aantasten (corrosie), waardoor er voldoende nikkel uit het metaal vrijkomt om op de contactplaats een allergisch contacteczeem te veroorzaken. Vooral bij transpiratie geeft kleding onvoldoende bescherming tegen nikkel: een hemd beschermt niet tegen de knoop van de spijkerbroek en het textiel van de broekzak beschermt onvoldoende tegen nikkelen sleutels in de broekzak.

Zijn er andere stoffen die ik moet vermijden?

In principe kunt u alle producten waar geen nikkel in zit, verdragen. In de praktijk blijkt echter dat nikkelallergie vaak samengaat met een allergie voor andere metalen, zoals kobalt. Dit kan dus bij u ook het geval zijn. Bij een allergie voor andere metalen kan worden verwezen naar de folders die daarover gaan. Deze kunt u bij uw dermatoloog krijgen.

Hoe weet ik welke producten veilig zijn?

In de praktijk gaat het er vooral om alert te zijn op de metalen voorwerpen waar u mee omgaat. De kwaliteit (hardheid) van deze voorwerpen is daarbij belangrijk. Harde roestvrijstalen voorwerpen (bijvoorbeeld bestek) zijn meestal veilig, terwijl zachtmetalen glimmende voorwerpen verdacht kunnen zijn.

Voordat u sieraden aanschaft, is het altijd verstandig naar de samenstelling en kwaliteit van het product te vragen. Hoogwaardig goud of zilver is veilig.

Gebruiksvoorwerpen waaruit nikkel kan vrijkomen zijn onder meer:

- BH-gespen en BH-cup beugel.
- Corsethaakjes.
- Ritssluiting.
- Jarretelles.
- Drukknoppen.
- Spijkerbroekknopen.
- Schoen- en riemgespen.
- Steunzolen.
- Metalen brilmontuur.
- Horloge (gesp en knopjes).
- Metalen delen van pennen.
- Vingerhoed.
- Scharen.
- Brei- en haakpennen.
- Stofzuiger.
- Krulspelden.
- Blaasinstrumenten.
- Gereedschap.

Overige nuttige informatie

Veel mensen die eczeem aan de handen hebben, zijn allergisch voor nikkel. Vaak speelt deze allergie voor nikkel slechts een ondergeschikte rol. Het is mogelijk dat de nikkelallergie pas is ontstaan nadat het handeczeem was begonnen. Ook zijn er personen met een nikkelallergie zonder dat ze daar last van hebben. Tegenwoordig komt nikkelallergie vooral voor bij vrouwen. Waarschijnlijk komt dit door het maken van de gaatjes voor de oorbellen en het dragen van goedkope oorsieraden. Een metalen heupprothese, die is ingebracht om het heupgewricht te vervangen, kan ook nikkel bevatten, maar geeft bijna nooit problemen bij personen die allergisch zijn voor nikkel. Amalgaamvullingen kunt u zonder bezwaar door uw tandarts laten aanbrengen.

**Antonius Ziekenhuis
Bolswarderbaan 1
8601 ZK Sneek**

**Urkerweg 4
8303 BX Emmeloord**

**Vissersburen 17
8531 EB Lemmer**

**Postadres
Postbus 20.000
8600 BA Sneek**

**Telefoon
0515 - 48 88 88**

www.mijnantonius.nl

01-06-2017